

BÁNYÁSZATI SZAKBIZOTTSÁG MUNKATERVE

A/ 1986-ra

1. Szakbizottság:

- A régió bányászati műsz. tud. doktorai tudományos munkáinak ismertetése
- A hazai geotermikus energiatermelés helyzetképének és jövő feladatainak meghatározása külső szakértők bevonásával

2. Munkabizottságok:

- Bányászati számítástechnika: a régió területén a számítástechnikai munka megismerésének, felmérésének és ismeretátadásának folytatása
- Bányászati történet: aktív részvétel a borsodi szénbányászat 200 éves jubileumával kapcsolatos rendezvényekben
- Érc- és ásványbányászat: a régió ércbányászati perspektívájának elemzése. A hatáskör kiterjesztése a homok, kavics és kőbányászati tevékenységre
- Geológia: A Darnó-vonallal kapcsolatos kutatási eredmények szintetizálásának megindítása, ebben az évben Abaújkéren tervezett tanácskozással
- Külszíni szénbányászat: A hatáskör kiterjesztése a BSZV és a NSZV külszíni szénbányászataira, ill. azok szakembereinek a bizottság munkájába való bevonására
- Mélyművelésű szénbányászat: Vitaülés szervezése a tervezett északmagyarországi új bányatelepítésről és rekonstrukciós programokról

B/ További folyamatos és távlati feladatok 1990-ig

1. Tematikus feladatok

Általános célok:

- A régió fő bányászati tevékenységeinek rendszeres áttekintése és vitaülések keretében bizottsági vélemény kialakítása; indokolt esetekben az illetékes szerveknek adott tájékoztatás

- Szorosabb kapcsolat kiépítése az IpM alá nem tartozó de bányászati tevékenységet folytató vállalatokkal, szövetkezetekkel
- Az iparfejlesztés szempontjából fontos tudományos kutatási tevékenység, és azok kutatóinak propagatív támogatása
- A régió problémáin túlmenő, egyes hazai bányászati feladatok tudományos elemzése
- A munkabizottságok részéről a számítástechnika észak-magyarországi alkalmazásának meggyorsítása; szakmai támogatás nyújtása a Borsodi Szénbányászati Múzeum létrehozásában; az ércbányászat fejlesztési lehetőségei, foglalkozásélettani és ergonómiai problémák; a mezőgazdasági és építőipari célú kőzetek, ásványok bányászatában a korszerű módszerek bevezetésének szorgalmazása; fokozott együttműködés a KFH-val a régió bányászatának perspektívájáról; a környezetvédelem időszerű feladatai a régió külszíni szénbányászatában; tudományos konferencia szervezése a mélyművelésű bányászat műszaki fejlesztéséről, a tudomány alkalmazásáról.

2. Szervezeti feladatok

- A munkabizottságok folyamatos beszámolóí és a kiemelkedő témák ismertetése a szakbizottság előtt
- A MAB-pályázatok évenkénti szorgalmazása és elbírálásban való közreműködés
- Együttműködés az OMBKE megyei szervezeteivel

A MAB EGÉSZSÉGÜGYI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE
1980-85 KÖZÖTT

A MAB Egészségügyi Szakbizottságának alakuló ülése 1980. február 8-án volt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórházban. Ezen az ülésen a szakbizottság a következő célokat tűzte ki:

1. Szakmapolitikai tevékenység

1.11. A régió /Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye/ tudományos tevékenységet folytató egészségügyi szakembereinek összefogása. A tudományos élet aktiv felkarolása, egymás ismereteinek, tapasztalatainak kicserélése, szükség esetén konkrét szakmai segítségnyújtás. Koordináló tevékenység a szakmai és társadalmi ösztönző erők megfelelő bevonásával. Elvi és gyakorlati szakmai támogatás nyújtása az integrációs és progresszív betegellátási program megvalósításához. Kellő súlyt szerezni és nagyobb támogatást biztosítani a sok gonddal és megterheléssel járó - de sem erkölcsileg, sem anyagilag kellően nem elismert - magas szintű regionális oktató-továbbképző kórházaknak.

1.12. Szoros szakmai-tudományos-alkotói kapcsolat kialakítására kell törekedni a Debreceni Akadémiai Bizottság /DAB/ Orvosbiológiai Szakbizottságával, speciális témákban más regionális akadémiai bizottságokkal, annál is inkább, mivel a régióknak saját orvosegyetemi háttere nincs. Határterületi kutatásokban szorgalmazni kell a munkakapcsolatot a MAB többi szakbizottságaival. Együttműködés kiépítése kívánatos az MTA Orvosi Osztályával, főleg fiatal, tehetséges orvosok ösztöndíj-lehetőségei, aspirantúrák elnyerése, támogatása érdekében.

1.13. Kölcsönös együttműködés kialakítására kell törekedni a TIT orvosbiológiai szekciójával a felvilágosító tevékenység és az egészségügyi kultúra hatékonyabbá tétele érdekében, valamint a MOTESZ regionális szervezetével az orvostudomány és a gyakorlat szorosabbá tétele és a jobb szakmai

ellátás elősegítése érdekében. A kórházi munka, a gyakorló orvosok és a gyógyszerész-társaság regionális szervei bevonásával be kell kapcsolódni a széleskörű klinikofarmakológiai kutatásokba.

1.14. Külföldi kapcsolatok megteremtésére kell törekedni, elsősorban a szocialista országok ill. testvérvárosok használó orvostudományi intézményeivel /együttműködés, tapasztalatcsere/.

2. Tudományos munka

Meghatározott szakmai tudományos célprogramok megvalósítása érdekében a szakbizottságon belül munkabizottságok és munkacsoportok kialakítására kell törekedni. Pályázatok meghirdetésével, bírálatával és jutalmazásával ösztönözni kell az alkotói tevékenységet. Elő kell segíteni a regionális publikációs fórum megteremtését. Az igények jelentkezésének és a feltételek biztosításának megfelelően be kell kapcsolódni az OTKA -pályázatokba.

3. Társadalmi vonatkozású feladatok

Aktivan be kell kapcsolódni a régióbeli megyék, városok és települések társadalmi vonatkozású problémáinak vitáiba, gondjainak enyhítésébe. Így pl. az oktatás elvi kérdéseiben, a település-fejlesztés, a táplálkozás-élelmezés, a környezetvédelem, a sportbiológia stb. helyes irányú koncepciózus fejlesztése érdekében kell tevékenykedni, állást foglalni. Elő kell segíteni a szakmapolitikai problémák állami és társadalmi szintű összehangolását, szükség esetén /epidemiológia, demográfia, stb./ kezdeményező fellépésre van szükség.

A szakbizottság szakmai munkaterve

Az előbb körvonalazott regionális feladatokból volt megfogalmazható a szakbizottság konkrét munkaterve:

1. Megvalósítani idült megbetegedések egyre kiterjedtebb és rendszeres epidemiológiai vizsgálatát /pulmonológiai, kardiovaszkuláris, gasztroenterológiai, hematológiai, urogenitális és pediátriai vonatkozásokban elsősorban/.

2. Meghonosítani korszerű, hazai rákszűrő vizsgálatokat /ginekológiai, onkocitológiai, vastagbélrák-megelőző Haemocult tesztes módszereket stb./.

3. Szorgalmazni korszerű diagnosztikai vizsgáló eljárások bevezetését /speciális endoszkópia, komputer tomográfia, angiográfia, ultrahang-vizsgálatok, új laboratóriumi eljárások, immunfluorescens hisztotechnika stb./.

4. Modern kezelési elvek érvényrejuttatása /terápiás endoszkópia, kryosebészet, ballonkatheteres angiológiai kezelés, új protetikai eljárások, új sebészeti módszerek, modern kardiológiai terápiás beavatkozások, a nővédelmi és szexológiai munka javítása stb./.

5. Orvospszichológiai, szociológiai, szociálpszichiátriai, geriátriai orvostörténeti jellegű munkák támogatása, szorgalmazása.

6. Részvétel országos klinikofarmakológiai vizsgálatokban, gyógyszerkipróbálásokban /antitenzív terápia, citosztatikus kezelés, fekélybetegség gyógyszerzése stb./.

7. Az orvosképzés és -továbbképzés területi fejlesztése.

8. Az ösztöndíj-rendszer regionális kihasználása, segítségnyújtás a tudományok fokozatok megszerzéséhez.

9. Az üzemegezségügyi tudományos kutatás hátterének biztosítása és javítása /kapcsolat az OMI-val, a MEDICOR-ral, a gyógyszergyárakkal/.

10. Diétetikai és élelmezéstudományi kutatások fejlesztése /Országos Diétetikai Intézet, Gasztroenterológia, Diabetológia, KÖJÁL, Malomipar, Közétkeztetés/.

11. A környezetvédelem kérdéseinek vizsgálata /szennyező anyagok és idült megbetegedések, fejlődési rendellenességek, daganatok-nyomelemvizsgálatok/.

12. Kapcsolatteremtés a regionális akadémiai bizottságokkal /elsősorban a DAB-bal/, a környező szocialista államok egyetemi ill. akadémiai intézeteivel.

Néhány adat a szakbizottság eseménynaplójából

A MAB Közleményei 1-6. kötete évről-évre tartalmazza a MAB Egészségügyi Szakbizottságának eseménynaplóját. Ezek öszegezéseként említhető meg, hogy az 1980-85. években a szakbizottság 7, az öt munkabizottság 22 alkalommal tartott ülést.

A négy munkabizottság a következő:

Gastroenterológiai
Gyermekegyógyászati
Környezetonkológiai
Sportbiológiai

Munkabizottság /ugyanilyen sorrend szerint Prónay Gábor, Velkey László, Takács Sándor és Kassay László vezetésével/.

A szak- és négy munkabizottság 23 tudományos ülést rendezett vagy vállalt társrendezői feladatot. A teljesség igénye nélkül kiemelünk néhányat izelítőül a rendezvények közül:

1980. ápr. 1. A szakbizottság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei tagjainak bemutatkozása Salgótarjánban tudományos előadásokkal /Aszódi Imre, Oláh József, Prónay Gábor, Takács Sándor és Velkey László előadása hangzott el/.

1981. ápr. 23. A szakbizottság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei tagjainak bemutatkozása Egerben tudományos előadásokkal /Kassay László, Madácsy László, Sótónyi Gábor és Szomor László előadása hangzott el/.

1981. okt. 20. A szakbizottság Nógrád megyei tagjainak bemutatkozása Miskolcon tudományos előadásokkal /Balogh Péter, Cseplák György, Csiky Miklós és Perényi László, továbbá a vendégként Katowice-ből jelen lévő A. Nowak és J. Rybicka előadása hangzott el/.

1981. nov. 1-3. A Gastroenterológiai Munkabizottság tagjai közül Nagy György, Prónay Gábor és Ujszászy László tartott előadást Prágában a Nemzetközi Proctológiai Társaság kongresszusán.

1981. dec. 8. A MAB-DAB közös rendezvénye volt Miskolcon

"Pajzsmirigy-betegségek és endocrin ophtalmopathia belgyógyászati és sebészeti vonatkozásai" témában, amelyen a következők tartottak előadást: Balázs György, Földes János, Julesz János, Kálmán Károly, Leövey András és Remenár László.

1982. márc. 2. A szakbizottság és a DAB Orvosbiológiai Szakbizottsága debreceni közös rendezvényén a következők tudományos előadása hangzott el: Juhász László, Minik Károly, Nagy György, Prónay Gábor és Ujszászy László.

1982. máj. 28. A szakbizottság közreműködött a 125 éve alapított miskolci Semmelweis Kórház sebészeti osztálya jubileumi ünnepségének rendezésében.

1982. szept. 28. A szakbizottság Heves megyei tagjainak bemutatkozása Miskolcon tudományos előadásokkal /Czenkár Béla, Haraszti Antal, Kocsis István, Nagy György igazgató, Pintér László, Szerdahelyi Ferenc előadása hangzott el/.

1983. jan. 11. A szakbizottság rendezte a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórházban azt a tudományos ülést, amelyen Petri Gábor akadémikus, az MTA Orvostudományi Osztályának elnöke tartott előadást "Tudomány és gyakorlat" címen.

1983. ápr. 7. A Gastroenterológiai Munkabizottság megrendezte Gyöngyösön a Bugát Pál Kórházban "A korszerű gastroenterológiai többszintes ellátás diagnosztikus, therápiás és gondozási problémái" c. kerekasztal-konferenciát.

1983. ápr. 12. A szakbizottság Heves megyei tagjainak bemutatkozása Salgótarjánban tudományos előadásokkal /Bukovinszky László, Fazekas Péter, Fejes András, Frey József, Gyetvai Gyula, Kovács Zoltán és Német Mihály előadása hangzott el/.

1984. márc. 29. A szakbizottság a MAB Mezőgazdasági Szakbizottsággal "Zeolit"-ankétot rendezett a MAB-székházban.

1984. máj. 11. A szakbizottság Nógrád megyei tagjainak bemutatkozása Egerben tudományos előadásokkal /Cseplák György, Eiler Ilona, Halmos Péter, Herpai Sándor, Kiss Márta, Sándor Margit, Saracz Judit, Turay Pál és Ulveczki Erzsébet előadása hangzott el/.

1984. dec. 14. A szakbizottság a SZAB Orvosi Szakbizottságával közösen megrendezte Miskolcon a "Fájdalom-ankétot".

1985. febr. 25. A Sportbiológiai Munkabizottság megrendezte a területi akadémiai bizottságai sport- és mozgásbiológiai munkabizottságainak országos ülését.

1985. márc. 29-30. A szakbizottság közreműködött a "Gastroenterológiai Endoscopos Asszisztensek Tudományos Továbbképző Konferenciá"-ja megrendezésében a MAB-székházban.

1985. ápr. 16. A szakbizottság megrendezte a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórházban a "Szociális Gerontológia" témájú szimpóziumot, amelyet a MAB-székházban kerekasztal-beszélgetés követett ugyanarról a témáról.

Összefoglalva: a szakbizottság - anyagi és szakegyetemi háttér nélkül is - igyekezett Észak-Magyarország egészségügyi értelmiségét összefogni. Sikerült együttműködést teremteni a DAB, SZAB és a PAB hasonló szakbizottságaival. Együttműködés alakult ki a MAB legtöbb szakbizottságával, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórházzal mint legfőbb bázissal és az NME-vel. Szorgalmaztuk az interdiszciplináris kapcsolatokat. Sikerült néhány külföldi tapasztalatcserét is megvalósítanunk. A szakmai munka részben kisebb időleges munkacsoportokban /mentálhigiénés, lymphoma, nukleáris medicina/ folyt, ezen túlmenően a már felsorolt négy munkabizottságban, amelyhez ötödikként a Perinatológiai Munkabizottság csatlakozik majd. Külön kiemelhető a Gastroenterológiai Munkabizottság tevékenysége, amely egyebek között közel 40 ezernyi rákszűrési programot hajtott végre, aktivan fellépett a népélelmezési és táplálkozási szokások megjavítása érdekében, bekapcsolódott országos kliniko-farmakológiai vizsgálati programokba is. A szakbizottság létszáma öt év alatt cserélődött is, 22-ről 29-re növekedett. Észak-Magyarországon új kandidátusi fokozat nem született, viszont új kinevezések révén sikerült néhány kandidátus orvost Észak-Magyarország területére telepíteni. Néhány osztályvezető főorvos elnyerte a címzetes docensi rangot Debrecenben, Szegeden, Velkey Lászlót pedig kinevezték egyetemi tanárnak miskolci munkahely-

lyel. Az évente meghirdetett egészségügyi témájú MAB-pályázatokra eddig 14 értékelhető pályamű érkezett /közülük hét részesült pénzjutalomban/. Az öt év óta megalapozott úton kíván a szakbizottság a következő ciklusban is haladni, bizva abban, hogy Észak-Magyarországon a MAB Egészségügyi Szakbizottsága még nagyobb súlyt kap az egészségügyi szakmapolitikai tevékenységében.

Nagy György
szakbizottsági titkár

Prónay Gábor
szakbizottsági elnök

EGÉSZSÉGÜGYI SZAKBIZOTTSÁG /1980-ban alakult/ ADATAI
1985-BEN

A szakbizottság 1985-ben nem tartott ülést

A munkabizottságok ülései:

Gastroenterológiai Munkabizottság /1980-ban alakult/

7. 1985. szept. 30. Miskolc

Gyermekgyógyászati Munkabizottság

1985-ben nem tartott ülést

Környezetonkológiai Munkabizottság

8. 1985. nov. 5. Miskolc

Perinatológiai Munkabizottság

1. 1985. máj. 31. Miskolc

Sportbiológiai Munkabizottság

1985-ben nem tartott ülést

Események:

1985. febr. 25. A Sportbiológiai Munkabizottság megrendezte a MAB-székházban az MTA területi bizottságai sport- és mozgásbiológiai jellegű munkabizottságainak ülését.

1985. ápr. 16. Országos tudományos ülésorozat részeként a szakbizottság a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórház Tudományos Bizottságával közösen megrendezte a megyei kórház kultúrtermében a "Szociális gerontológia" c. ankétot. Ladányi József megyei tanácselnök és Hutás Imre egészségügyi államtitkár nyitotta meg az ankétot, amelyet további hat előadás követte. Utána kerekasztal-konferenciát rendeztek a MAB-székházban. Ezen többek között Csehák Judit miniszterelnök-helyettes is válaszolt a feltett kérdésekre. A zárszót Prónay Gábor, a MAB Egészségügyi Szakbizottságának elnöke mondta. Az ankétról hirt közölt az "Észak-Magyarország" ápr. 17. és miskolci "Déli Hírlap" c. napilap ápr. 29. száma.

1985. ápr. 27. A "Heves megyei Népújság" c. napilap a Heves megyei orvos-egészségügyi, a MAB keretében folyó kutatásokról közölt hosszabb cikket Haraszti Antal, a MAB Egészségügyi Szakbizottság tagjának tollából.

1985. máj. 7-11. A Gastroenterológiai Munkabizottság részt vett azon a balatonaligai tud. ülésen, amelyen bekapcsolódott az országos klinikofarmakológiai vizsgálatokba.

1985. máj. 31. A szakbizottságon belül megalakult a Perinatológiai Munkabizottság Gaál József munkabizottsági elnök vezetésével, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kórház orvos-nővér szállójában.

1985. jún. 12. Az MSZMP Miskolc városi Egészségügyi Pártbizottságán szakmapolitikai konzultáció a gyógyító és kutató munkáról. Jelen volt Prónay Gábor vezetésével a szakbizottság néhány tagja.

1985. jún. 13. A "Heves megyei Népújság" c. napilap, majd az "Egészségügyi Dolgozó" szeptemberi száma "Szavaival gyógyít" címen Fejes Andrással, a szakbizottság tagjával közölt interjút.

1985. jún. 26. Az MSZMP Miskolc városi Bizottsága VB-je augusztusi üléséhez előkészítő megbeszélést rendeztek az MSZMP miskolci székházában, amelyen a szakbizottság tagjai vettek részt. A megbeszélést Berkő Péter, a városi egészségügyi PB titkára vezette le. A megbeszélés tárgya: a kutatómunka szervezeti, személyi és tárgyi feltételei, továbbá a pártszervezet szerepe a tudományos munka irányításában.

1985. aug. 14-16. A szakbizottság közreműködése a Sárospatakon megrendezett Országos Higiénés Kongresszuson, a Magyar Higiénikus Társaság IV. Nemzeti Kongresszusán.

1985. szept. 12-13. A szakbizottság társrendezője volt az "Egészségügyi Ifjúsági Napok '85"-nek. A MAB-székházban 30 előadás hangzott el és 14 posztert mutattak be. Erről részletesen beszámolt szept. 13-án az "Észak-Magyarország" és a miskolci "Déli Hírlap" c. két napilap.

1985. szept. 30. A Gastroenterológiai Munkabizottság megtartotta 7. ülését Miskolcon, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kórházban, Prónay Gábor munkabizottsági elnök vezetésével. Az ülés a klinikofarmakológiai vizsgálatok beindításával foglalkozott /Alkaloida gyár Tisacid-készítményével kapcsolatban/. Az ülésen jelen voltak a PAB érdekelt orvosai és a tiszavasvári gyár szakemberei.

1985. nov. 5. A Környezetonkológiai Munkabizottság megtartotta 8. ülését Miskolcon, a KÖJÁL-ban, Takács Sándor munkabizottsági elnök vezetésével.

1985. nov. 18. A szakbizottság rendezésében Aszódi Imre szakbizottsági tag "A szexológia mindannapi gyakorlata és problémái" c. előadást tartott a MAB-székházban. Erről előzetes hírt közölt a miskolci "Déli Hírlap" c. napilap nov. 15. száma.

1985. nov. 20. A MAB-székház adott otthont a 30 éve létesült Miskolci Állategészségügyi Intézet jubileumi ünnepi ülésének, amelyen hat előadás hangzott el, közte Áldassy Pálé, a MÁI igazgatójává és Szigeti Gábor, a MÁI igazgatóhelyetteséé. Mindketten tagjai a szakbizottságnak. Az ünnepi ülésről beszámolt az "Észak-Magyarország" c. napilap nov. 21. száma.

1985. dec. 2. A DAB Környezetegészségügyi Szakbizottságának szolnoki ülésén részt vett Takács Sándor, a Környezetonkoló-diai Munkabizottság vezetőjeként.

1985. dec. 3. Hosszú, súlyos betegség után elhunyt Balogh Péter osztályvezető főorvos /Salgótarján/, a szakbizottság tagja.

EGÉSZSÉGÜGYI SZAKBIZOTTSÁG MUNKATERVE

A/ 1986-ra

1. A munkabizottságok és -csoportok vezetőivel, Észak-Magyarország három megyéje képviselőivel 2-3 alkalommal megbeszélés
2. Kéthavonta a MAB-székházban orvosi - elsősorban több szakmát érintő - tárgyú előadás-sorozat megindítása a MAB-klubtanács támogatásával
3. "Az egészség és betegség" témájú ankét rendezése pszichológusok, szociológusok, írók, művészek, közgazdászok, jogászok bevonásával
4. Részvétel nemzetközi tudományos ülés rendezésében
/Az öt munkabizottság saját munkatervét hajtja végre/

B/ További folyamatos és távlati feladatok 1990-ig

1. Tematikus feladatok

- A MOTESZ intenzívebb bekapcsolása a szakbizottság munkájába, elsősorban a klinikofarmakológiába, továbbá az egészséges életre nevelésben
- A régió gyógyszerészeinek bekapcsolása a szakbizottság munkájába az új gyógyszerek kipróbálásában, valamint hatásának propagálásában.
- A pszihoszociális, a szocio-ökonómiai, életviteli anomáliák elleni küzdelem témáinak folytatása, a Mentálhigiénés Munkacsoportban
- A Mentalhigiénés, a Nuclear medicinalis és a Haematológiai Munkacsoportok saját munkatervének folytatása a regionális munka javítására, a DAB-bal, PAB-bal, VEAB-bal együttműködve
- Annak elérése, hogy a szakbizottság véleményét a régió minden, az egészségügyet érintő döntés előtt, az illetékes irányító és végrehajtó szervek kikérjék.

2. Szervezeti feladatok

- Az öt munkabizottság folyamatos beszámolója a szakbizottsági üléseken
- Részvétel a nemzetközi, országos vagy regionális tudományos ülészek, konferenciák, szemináriumok ill. ankétok szervezése, rendezése
- A MAB-pályázatok évenkénti szorgalmazása és az elbírálásában közreműködés
- A DAB hasonló jellegű szak- és munkabizottságával kialakult együttműködés továbbfejlesztése
- A Magyar Vöröskereszt, a HNF északmagyarországi szervezeteivel, a TIT ill. MTESZ megyei szervezeteivel való együttműködés
- Együttműködés a MAB többi szakbizottságával

A MAB GÉPÉSZETI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE 1980-85 KÖZÖTT

A MAB Gépészeti Szakbizottságának alakuló ülése 1980. február 26-án volt a Nehézipari Műszaki Egyetemen. Ezen hat munkabizottságot hoztunk létre:

Anyagismereti és technológiai
Anyagmozgatás és gépei
Építő- és építőanyagipari gépészeti
Gépkonstrukció-fejlesztési
Karbantartás-optimalizálási
Számítástechnikai és automatizálási

Munkabizottságokat.

Ezekkel sikerült átfedni Észak-Magyarország gépészetének felsőoktatási és gépipari kutatási fejlesztési területeit.

A szakbizottság az öt év alatt átfogó gépipari problémákat vitatott meg és fogalmazta meg az arra vonatkozó teendőket a helyi és országos irányító szervek számára. Ilyenek voltak pl.:

- Az északmagyarországi gépipari vállalatok kutatási-fejlesztési igényei;
- A régióbeli iparfejlesztés tudományos háttérének biztosításával kapcsolatos hosszútávú feladatok;
- Energiatakarékos gyártmányok - energiatakarékos gyártás
- Az innováció helyzete Észak-Magyarország gépipari üzemeiben /a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságával/;
- A mérnökképzés, posztgraduális képzés - A hazai gépész-mérnökképzés korszerűsítésének időszerű feladatai.

A szakbizottság ezenkívül véleményt nyilvánított minden olyan anyagról, amelyről felsőbb szervek a MAB-tól kértek állásfoglalást. Szorgalmazta továbbá az évi MAB-pályázatok tartottát, hogy a régióban és a tudományágban kik szereztek tudományos fokozatot /a védések és munkahelyi viták nagy része az NME-n ill. a MAB-székházban zajlott le/.

A MAB Közleményei 1-6. kötete évről évre tartalmazza a MAB Gépészeti Szakbizottságának eseménynaplóját. Ezek összegezeként említhető meg, hogy az 1980-85. években a szakbizottság 15, a hat munkabizottság 61 alkalommal tartott ülést, a rendezvények száma pedig 35. A teljesség igénye nélkül kiemeltünk néhányat jellemzésül a rendezvények közül:

1980. máj. 30. A szakbizottság társrendezője az NME-n a Gép-szerkezettani Akadémiai Bizottság és az IFTOMM Magyar Nemzeti Bizottsága "7. Mechanizmusok és hajtóművek" tárgyú nemzetközi tudományos ülészsaknak. Hasonlóan zajlott le 1983. ápr. 27-én a "8. Mechanizmusok és hajtóművek" tárgyú nemzetközi tudományos ülészsak.

1981. szept. 29-30. A szakbizottság társrendezője volt Aggteleken az "I. Országos Törésmechanikai Szeminárium"-nak. Hasonlóan zajlott le 1984. okt. 29-nov.1. között Hajdúszoboszlón a "II. Országos Törésmechanikai Szeminárium".

1982. jún. 15. A szakbizottság szervezte meg az MTA Műszaki Tudományok Osztályának soros ülését az NME-n, amelyet Geszti P. Ottó osztályelnök vezetett le. Napirenden szerepelt a MAB addigi működése, azon belül a szakbizottság munkája.

1982. aug. 25-26. A Gépkonstrukció-fejlesztési Munkabizottság közreműködött a GTE "Géptervezők V. Országos Szemináriumának" rendezésében.

1983. szept. 6-10. A szocialista országok akadémiainak "7. Nemzetközi Kollégiuma a Fémek Mechanikai Fárasztása" tárgyú nemzetközi rendezvény társrendezője volt a MAB Gépészeti Szakbizottsága is Mályiban.

1983. okt. 26-28. Az Anyagismereti és technológiai Munkabizottság közreműködött a GTE "10. Országos Hőkezelési Szeminárium" megrendezésében Miskolcon.

1984. máj. 15. A szakbizottság közreműködött az "Ultrahang az anyagvizsgálatban" tárgyú szeminárium megrendezésében.

1985. júl. 2. Az Anyagmozgatási Munkabizottság közreműködött a "Transcomp '85 - Az anyagmozgatás automatizálása és számítógépes tervezése" tárgyú országos tanácskozás megrendezésében az NME-n.

1985. nov. 19. Az Építő- és építőipari gépészeti Munkabizottság közreműködött a BVM miskolci gyárában a "Vasbeton-elemek korszerű vasalása és bedolgozása" témájú tudományos ülés rendezésében.

1985. dec. 12. A szakbizottság társrendezője volt annak a "Technikatörténeti Nap"-nak, amelyen a 100. éve született Pattantyús-Ábrahám Géza /1885-1956/ Kossuth-díjas akadémikus professzorra emlékeztek tantárgyainak mai professzorai a BME-ről és az NME-ről.

Összefoglalva: A szakbizottság a munkabizottságokkal együtt előre összeállított /általában éves/ tervek alapján dolgozott. A bizottságok összetételét olyan, hogy azokban, a régiókhoz tartozó mindhárom megye szakemberei megtalálhatók /kisebb változtatásokra azonban a jövőben még szükségszerűen sor kerül/. A bizottságok először áttekintették, majd figyelemmel kísérték a tudományterületnek megfelelő legfontosabb gépipari, azon belül szakmai, tudományos, kutatási-fejlesztési problémákat, elősegítették azok megoldását, ill. a kutatási eredmények hasznosítását; más intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel együtt részt vettek nemzetközi, országos vagy regionális tudományos konferenciák, szemináriumok, szakmai tanácskozások, ankétok szervezésében. A bizottságok esetenként állásfoglalás, vélemény vagy javaslat kialakításával, megfogalmazásával és a MAB vezetőségének segítségével a megfelelő helyre való eljuttatásával elősegítették a fejlődést.

A régióban folyó gépészeti tudományos tevékenység hatékonyabbá tétele érdekében a szakbizottság is hozzájárult ahhoz, hogy az évenként kiírásra kerülő MAB-pályázatok között legyenek mindig gépészeti jellegűek is, sőt ezek elbírálásában is közreműködött.

A tudományág északmagyarországi személyi állományában 1985-ben Czibere Tibort az MTA Közgyűlése rendes taggá választotta; Tajnafői József 1985-ben Állami-díjat kapott. Kozák Imre 1981-ben, Lévai Imre 1980-ban, Páczelt István 1982-ben megszerezte a műsz. tud. doktora; Apró Ferenc 1981-ben,

Csekő Béla 1984-ben, Cselényi József 1980-ban, Dudás Illés 1982-ben, Ecsedi István 1982-ben, Fridrik László 1982-ben, Joó Gyula 1981-ben, Komócsin Mihály 1982-ben, Nagy Sándor 1982-ben, Ortutay Miklós 1981-ben, Patkó Gyula 1985-ben, Pirkó József 1983-ban, Scholtz Péter 1982-ben, Szeidl György 1985-ben, Tisza Miklós 1980-ban, Tóth Ferenc 1982-ben és Tóth László 1981-ben a műsz. tud. kandidátusa tud. fokozatot.

Király Béla
szakbizottsági titkár

Czibere Tibor
szakbizottsági elnök

GÉPÉSZETI SZAKBIZOTTSÁG /1980-ban alakult/ ADATAI
1985-BEN

A szakbizottság ülése:

15. 1985. jún. 17. Miskolc

A munkabizottságok ülései:

Anyagismereti és technológiai Munkabizottság /1980-ban alakult/
1985-ben nem tartott ülést

Anyagmozgatás és gépei Munkabizottság /1980-ban alakult/

10. 1985. máj. 8. Gyöngyös

11. 1985. dec.18. Miskolc

Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottság /1980-ban
1985-ben nem tartott ülést alakult/

Gépkonstrukció-fejlesztési Munkabizottság /1980-ban alakult/

8. 1985. nov. 15. Miskolc

Karbantartás-optimalizálási Munkabizottság /1980-ban alakult/

13. 1985. ápr. 1. Miskolc

14. 1985. jún.20. Leninváros

15. 1985. szept.26. Budapest

Számítástechnikai és automatizálási Munkabizottság /1980-ban
1985-ben nem tartott ülést alakult/

Események:

1985. márc. 25. Az Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottság közreműködött az NME-n megrendezett kerámiai kiállításban, amelyet Drótos Lászlóné, a Borsod megyei Építőanyagipari Vállalat igazgatója nyitott meg.

1985. ápr. 1. A Karbantartás-optimalizálási Munkabizottság megtartotta 13. ülését a MAB-székházban Stickl László munkabizottsági elnök vezetésével.

1985. máj. 10. Czibere Tibort, a MAB tagját, a szakbizottság elnökét, tszv. egy. tanárt, az NME rektorát az MTA Közgyűlése rendes tagjai közé választotta.

1985. máj. 23. Az Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottság "Az NME tanszékein végzett építőanyagipari és szilikátipari kutatások eredményei" tárgyú konferenciát rende-

zett az NME-n, amelyen 9 előadás hangzott el, amelyet kerekasztal-beszélgetés követett.

1985. jún. 3. A MAB-székházban rendezték meg a GTE Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetének vezetőségválasztó küldötttertekezletét, amelyen részt vett Czibere Tibor szakbizottsági elnök.

1985. jún. 3. Pattantyús-Ábrahám Géza /1885-1956/ Kossuth-díjas akadémikus professzorról Miskolcon elnevezett utcában, 100. születésnapjára emlékezve, emléktáblát avatott Miskolc Város Tanácsa és a GTE. Emlékbeszédet Terplán Zénó, a MAB tud. titkára, a GTE elnöke mondott. Az emléktábla-avatásról hirt közölt a "Népszava", az "Észak-Magyarország" és a miskolci "Déli Hírlap" c. napilap jún. 4-i száma.

1985. jún. 17. A szakbizottság megtartotta 15. ülését a MAB-székházban Czibere Tibor szakbizottsági elnök vezetésével. Az ülés foglalkozott az eddig végzett munkával, a jövő feladataival és meghallgatta a munkabizottsági elnökök beszámolóit.

1985. jún. 20. A Karbantartás-optimalizálási Munkabizottság megtartotta 14. ülését a leninvárosi TVK-ban Stickl László munkabizottsági elnök vezetésével.

1985. jún. 25. A TMB megbízásából a MAB két kandidátusi védést rendezett a MAB-székházban. Délelőtt Szeidl György okl. gépészmérnök "A nemszimmetrikus rugalmasságtan duál variációs elvei és egyes peremérték-feladatainak megoldása" c. disszertációját védte meg sikerrel. A Biráló Bizottság elnöke Béda Gyula professzor /BME/, a műsz. tud. doktora volt. Kb. 50-en vettek részt. Délután Patkó Gyula okl. gépészmérnök "Közelítő módszer nemlineáris rezgések vizsgálatára" c. disszertációját védte meg sikerrel. A Biráló Bizottság elnöke Farkas Miklós professzor /BME/, a mat. tud. doktora volt. Kb. 60-an vettek részt.

1985. jún. 25. A TMB megbízásából a MAB-székházban folyt le Misléy Miklós és Siklós Tamás okl. gépészmérnökök szakmai kandidátusi vizsgája a Matematika ill. a Kontinuummechanika c. tantárgyakból. A vizgabizottság: Terplán Zénó /elnök/, Kozák Imre és Bajcsay Pál.

1985. júl. 2. Az Anyagmozgatás és gépei Munkabizottság, a GTE és a MTESZ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezete Anyagmozgatási és Csomagolási Bizottsága "Transcomp '85 - Az anyagmozgatás automatizálása és számítógépes tervezete" tárgyú országos tanácskozást rendezett az NME-n. Erről hirt közölt előre az "Észak-Magyarország" c. napilap júl. 1. és a miskolci "Déli Hírlap" c. napilap júl. 2. száma.

1985. szept. 26. A Karbantartás-optimalizálási Munkabizottság megtartotta 15. ülését Budapesten, a BME-n, Stickl László munkabizottsági elnök vezetésével.

1985. okt. 9. Az Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottság a SZTE sajtószentpéteri Üveggyárbeli, NME-beli csoportjai közreműködésével "Üvegipari Szaknapot" rendezett a Sajtószentpéteri Üveggyárban, amelyen 4 előadás hangzott el.

1985. okt. 30. Az Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottság a SZTE hejőcsabai Cementgyárbeli ill. NME-beli csoportjai közreműködésével "Cementipari Napot" rendezett a HCM-ben, amelynek során 2 előadás hangzott el.

1985. nov. 12. Az Építő- és építőanyagipari gépészeti Munkabizottság - a SZTE Szilikátipari Csoportjával - tud. előadást rendezett a miskolci MTESZ-székházban.

1985. nov. 15. A Gépkonstrukció-fejlesztési Munkabizottság megtartotta 8. ülését a MAB-székházban Jászai Sándor munkabizottsági titkár vezetésével.

1985. nov. 19. Az Építő- és építőipari gépészeti Munkabizottság a MTESZ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetével, az NME SZTE-csoportjával, az ETE miskolci csoportjával és a BVM miskolci gyárával megrendezte a "Vasbeton-elemek korszerű vasalása és bedolgozása" c. tud. ülést, amelyen 4 előadás hangzott el. A BVM miskolci gyárában megrendezett ülésről az "Észak-Magyarország" c. napilap nov. 20. száma számolt be.

1985. dec. 12. A szakbizottság közreműködött a GTE Technikatörténeti Bizottságának "2. Technikatörténeti Napja" megrendezésében a MAB-székházban, amelyen a 100 éve született Pattantyús-Ábrahám Géza /1885-1956/ akadémikus professzor iskolaremtő oktató-nevelő-kutató munkásságát méltatta Pénzes István bizottsági elnök bevezetője után az "Általános géptan"-ból Terplán Zénó /NME/ és Pápai László /BME/; az "Emelőgépek és szállítóberendezések"-ből Sváb János /BME/ és Lévai Imre /NME/, a "Vizgépek"-ből Füzy Olivér /BME/ és Czibere Tibor /NME/. A szakbizottság társrendezője volt az NME Központi Könyvtárában megnyitott Pattantyús-emlékkiállításnak is, amelyet Vankó Richárd professzor nyitott meg. A két rendezvényről részletes beszámoló olvasható az "Észak-Magyarország" és a miskolci "Déli Hírlap" c. napilap dec. 13. számában.

1985. dec. 13. Az 1985-re meghirdetett "A DIGÉP gyártmányainál elektronikus elemek alkalmazási körének bővítése" témára beérkezett pályaművekre - a szakbizottságon belül alakított bíráló bizottság javaslatára - Ajtonyi István /Kazincbarcika/, Szemes István /Miskolc és Varga Imre /Miskolc/ részesült jutalomban.

1985. dec. 18. Az Anyagmozgatás és gépei Munkabizottság megtartotta 9. ülését a MAB-székházban.

GÉPÉSZETI SZAKBIZOTTSÁG MUNKATERVE

A/ 1986-ra

1. A gépészeti tudományterületen a következő vitaindító előadások, amelyen a szakbizottság tagjai mellett részt vesznek a régióban dolgozó és érdekelt szakemberek is:

Tajnaferői József: Anyag-, energia- és információtakarékos tervezési módszerek

Renn Oszkár: Válaszút előtt az elektronika szerelés-technológiája

2. "A gépészmérnök-képzés korszerűsítésének időszerű feladatai" c. téma szakbizottsági megvitatásának folytatása
3. Az ipari robotok oktatásával, kutatásával, fejlesztésével és alkalmazásával foglalkozó célbizottság létrehozása, feladatának megfogalmazása
4. A Karbantartás-optimalizálási Munkabizottság és a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottsága közös szervezésében "Az állóeszközökkel való gazdálkodás és a karbantartás időszerű kérdései" tárgyú fórum 1986. februárjában .

B/ További folyamatos és távlati feladatok 1990-ig

1. Tematikus feladatok

- A "Számítástechnika, automatika és informatika szerepe az oktatásban" c. téma szakbizottsági megvitatása
- Az "Elektronizálás a gépiparban" c. téma szakbizottsági megvitatása
- A "Számítógéppel segített tervezés" c. téma szakbizottsági megvitatása
- Az "Ipari robotok alkalmazása és oktatása szakbizottsági megvitatása

- Országos és tárcaszintű kutatási-fejlesztési célprogramok megvalósulásának figyelemmel kísérése és segítése

2. Szervezeti feladatok

- Évente 2-3 szakbizottsági ülés tartása a régió gépipari üzemeiben, az NME-n ill. a MAB-székházban /igy a szakbizottság közvetlenül tájékozódhat az üzemek fejlesztési és kutatási problémáiról, s téma-ajánlásokra is lehetőség nyílik a munkabizottságok részére/
- Nemzetközi, országos vagy regionális tudományos ülésszakok, konferenciák, szemináriumok ill. ankétok szervezése, rendezése /részben más szervekkel együtt/
- A munkabizottságok folyamatos beszámolóí és a kiemelkedő témák ismertetése a szakbizottság előtt
- A MAB-pályázatok évenkénti szorgalmazása és az elbírálásában közreműködés
- A DAB hasonló jellegű szak- és munkabizottságával kialakult együttműködés továbbfejlesztése
- Együttműködés folytatása a MTESZ tagegyesületeinek megyei szervezeteivel

A MAB KOHÁSZATI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE
1980-85 KÖZÖTT

A MAB Kohászati Szakbizottságának alakuló ülése 1980. február 25-én volt a Nehézipari Műszaki Egyetemen. Ezen három munkabizottságot hoztunk létre:

Alakítástechnológiai
Anyagvizsgálati
Metallurgiai

Munkabizottságokat.

A MAB Közleményei 1-6. kötete évről évre tartalmazza a MAB Kohászati Szakbizottságának eseménynaplóját. Ezek összegezeként kiemelhető, hogy az 1980-85. években a szakbizottság 11, a három munkabizottság 26 ülést tartott, mégpedig nemcsak az NME-n, vagy az 1984-ben megnyílt MAB-székházban, hanem egri, miskolci, ózdi, sajókeresztúri, salgótarjáni üzemekben is. A rendezvények száma 10. A szakbizottsági ülések legtöbbje is tudományos vitaülés jellegű volt. Mindezekből összefoglaló értékelésként az alábbiak kiemelését tartjuk szükségesnek.

1. A szak- és a három munkabizottság az üléseket úgy szervezte meg, hogy az előzetes tervekre építve, mindig kiemelték egy-egy időszerű regionális /helyenként országos/ témát. Erről a leginkább ezzel foglalkozó szakember rövid vitaindító beszédet mondott. A vitát előre felkért korreferecek kezdték, ezt követték a spontán hozzászólók. A viták színvonalát növelte, hogy a legtöbb esetben a vitaindító előadások gépelt szövegét a meghívottak kézhez kapták. Néhány esetben együttes ülést tartottunk pl. a MAB Gépészeti ill. Közgazdaságtudományi Szakbizottságaival. "Az acélok gyártása, választéka, minősége, ára és a felhasználók igényei" témában javaslatokat dolgoztunk ki a főhatóságok felé /visszajelzés nem érkezett/.

2. A szak- ill. a három munkabizottság ülésein - ha az gyárban, üzemben, intézménynél volt - a bevezető előadást a

a házigazda tartotta, és az ülés szakmai bemutatóval, üzemlátogatással volt egybekötve. Több esetben az ilyen jellegű üléseket mintaszerűen rendezett baráti beszélgetés zárta.

3. A szakbizottsági üléseken időről-időre a munkabizottságok vezetői tájékoztatást adtak a munkabizottságokban folyó munkákról.

4. A szakbizottság kereste a kapcsolatokat adott témában az egyéb tudományos-szakmai bizottságokkal. Így közös vitaülést rendeztünk az MTA Metallurgiai Bizottságával, az MTA Képlékenyalakítási Albizottságával, a VEAB Metallurgiai Munkabizottságával, a MAB Gépészeti ill. Közgazdaságtudományi Szakbizottságaival stb.

5. A szakbizottság számos konferencia társrendezőségét vállalta /pl. Környezetvédelem a kohászatban; II. Borsodi Energiagazdálkodási Napok; Országos Törésmechanikai Szeminárium; III. Metallurgiai Konferencia/. Ezen túlmenően több olyan szakmai előadást rendezett, ahol hazai ill. külföldi szakember tartott előadást.

6. A szakbizottság bevezette, hogy az illetékeség alá tartozó szakmai területen kandidátusi fokozatra pályázók disszertációjának beadása előtt szükséges szakmai vitáján a szakbizottság közreműködik. Az NME-n és a MAB-székházban a következő okl. kohómérnökök szerezték meg kandidátusi tudományos fokozatukat az elmúlt ciklusban a MAB rendezésében: Nagy Géza 1982-ben, Szalai Gyula és Szabó Zsolt 1985-ben. De 1980-85. között szerzett kandidátusi fokozatot a Miskolcon lakó Farkasné Mayr Klára 1980-ban, Gulyás József 1982-ben, Riba Dezső 1980-ban, Roósz András 1982-ben, Szücs István 1982-ben; és Voith Márton 1985-ben megszerezte a műsz. tud. doktora tudományos fokozatot.

7. Mindenkori feladatunknak tekintettük a pályázatok kiírásában és elbírálásában az érintett üzemekkel való együttműködést.

Ebből a gazdag végrehajtott programból kiemeljük még néhány konkrét rendezvényünket:

1982. jún. 4. A szakbizottság társrendezője volt az NME-n sor-rakerülő "Tudományos Szakmai Kör"-nek, amelyen Székér Gyula, az OMFEB elnöke tartott előadást "Népgazdaságunk aktuális műszaki-fejlesztési problémái, feladatai" címen.

1983. ápr. 21. A szakbizottság a MAB Gépészeti ill. Közgazdaságtudományi Szakbizottságaival megvitatta az NME-n "Az acélok gyártása, választéka, minősége, ára és a felhasználók igényei" c. írásos anyagot. Az itt kialakult állásfoglalást 1983. máj. 13-án Bp.-en - az OMFEB, GTE, ÉTE, KTE, MEE közös rendezvényén - a szakbizottság elnöke ismertette.

1984. máj. 15. A szakbizottság közreműködött a MAB-székházban sorrakerült "Ultrahang az anyagvizsgálatban" tárgyú szeminárium rendezésében.

1984. máj. 18. A szakbizottság közreműködött a magyar-szovjet műszaki tudományos együttműködési megállapodás megkötésének 35. évfordulója alkalmából az NME-n rendezett tudományos ülésen, amelyen V. A. Gatlov, a SZU Vaskohászati Minisztériumának főosztályvezetője tartott előadást a "Szovjetunió vaskohászatának eredményeiről és fejlesztési távlatairól, továbbá az ércelőkészítés és a nyersvasgyártás sajátosságairól" címen.

Károly Gyula
szakbizottsági titkár

Simon Sándor
szakbizottsági elnök

KOHÁSZATI SZAKBIZOTTSÁG /1980-ban alakult/ ADATAI
1985-BEN

A szakbizottság 1985-ben nem tartott ülést

A munkabizottságok ülései:

Alakítástechnológiai Munkabizottság /1980-ban alakult/
8. 1985. márc. 29. Miskolc

Anyagvizsgálati Munkabizottság /1980-ban alakult/
1985-ben nem tartott ülést

Metallurgiai Munkabizottság /1980-ban alakult/
1985-ben nem tartott ülést

Események:

1985. márc. 29. Az Alakítástechnológiai Munkabizottság megtartotta 8. ülését a MAB-székházban Kiss Ervin munkabizottsági elnök vezetésével. Dernei László, Herendi Csaba, Herendi Rezső, Horogh Lajos, Imre József, Tóth Lajos, Tranta Ferenc, Voith Márton és Zupkó István tartott előadást.

1985. jún. 12. Az "Észak-Magyarország" c. napilap interjút közölt Simon Sándorról, a MAB tagjáról, a szakbizottság elnökéről.

1985. jún. 21. A TMB megbízásából a MAB megrendezte a MAB-székházban Szalai Gyula okl. kohómérnök "Az anyaghiány keletkezésének mechanizmusai öntvények kristályosodásakor" c. kandidátusi disszertációjának sikeres védését. A Biráló Bizottság elnöke Prohászka János akadémikus volt. Kb. 40-en vettek részt.

1985. jún. 26. A TMB megbízásából a MAB megrendezte a MAB-székházban Szabó Zsolt okl. kohómérnök "Az átmeneti grafittos öntöttvas előállítási feltételeinek kidolgozása a minőségi vasöntvények tulajdonságainak javítása céljából" c. kandidátusi disszertációjának sikeres védését. A Biráló Bizottság elnöke Káldor Mihály professzor /NME/, a TMB tagja, a MAB Kohászati Szakbizottságának tagja, ezen belül az Anyagvizsgálati Munkabizottság elnöke volt. Kb. 40-en vettek részt.

1985. dec. 15. Az 1985-re meghirdetett pályázatok közül - a szakbizottságon belül alakított bíráló bizottság javaslatára - a D4D "A szabadvezeték-sodronyok és sodronykötelek tulajdon-

ságainak komplex meghatározása" témájára, pályaműveik alapján Barkóczy István /Miskolc/ és Monostori László /Miskolc/; a D4D "Energiatakarékosságot és környezetkimérlést szolgáló új műszaki és gazdasági megoldások" témájára, pályaművük alapján Barkóczy István /Miskolc/, Kaderják Gyula /Miskolc/, Valaska László /Miskolc/ és Veres Albert /Miskolc/ részesült jutalomban.

KOHÁSZATI SZAKBIZOTTSÁG MUNKATERVE

A/ 1986-ra

1. A szakbizottság két ülést tervez a következő témák megvitatásával:
 - Az ÁTB-nek a vaskohóipar 7. ötéves tervében elfogadott fejlesztési lehetőségeivel összefüggő legfontosabb regionális kutatási-fejlesztési vonzatok megvitatása
 - Az on-line irodalomkutatás szerepe a kohászati kutatások hatékonyságának emelésében
 - A hazai minőségi acéligény jobb kielégítésének műszaki-gazdasági feltételei, a hazai piackutatás és az acéltanácsadás fejlesztését segítő megoldások feltárása
 - A "IV. Metallurgiai Konferencia" előkészítése

B/ További folyamatos és távlati feladatok 1990-ig

1. Tematikus feladatok
 - A korszerű kohászati mérés technika elterjesztését elősegítő feltételek, lehetőségek feltárása
 - A kohászat alapanyag- és energiaellátásának javítását célzó aktuális kutatási és fejlesztési feladatok megvitatása
 - A vaskohászatban a számítástechnika fejlődéséből adódó közeljövőbeni feladataink feltárása
2. Szervezeti feladatok
 - 1987-ben a IV", 1990-ben az "V. Metallurgiai Konferencia" megrendezése az NME-n
 - TMB megbízás esetén, a régióban megrendezendő kandidatusi munkahelyi viták, védések gesztorálása
 - A MAB-pályázatok évenkénti szorgalmazása és az elbírálásában való közreműködés
 - Továbbra is a kapcsolatok ápolása az MTA és az OMBKE megfelelő szervezeteivel

A MAB KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE
1980-85 KÖZÖTT

A MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának alakuló ülése 1980. március 22-én volt a Nehézipari Műszaki Egyetemen.

I.

Az 1981-85. közötti időszakra a következő témákat emeltük ki /nagyjából azonos elnevezésű munkabizottságokkal/:

1. A vállalat mint gazdálkodó szervezet. A téma alapján szervezett munkabizottság tevékenységét Kócza Imre, a MAB és szakbizottságunk tagja, az egeri Finomszerelvénygyár vezérigazgatója irányította. A titkári teendőket Kavesánszki László, az ÉGSZI "Szinva" Szervező és számítástechnikai leányvállalatának igazgatója látta el.

A téma kiemelése minden szempontból indokolt volt. Különösen fontossá vált annak következtében, hogy a gazdasági irányítási rendszer intézményi /döntésjogi/ struktúrájában 1985. január 1-től fokozatosan lényeges változások történnének. A munkabizottság elsősorban a vállalaton belüli strukturális, irányítási és működési kérdésekkel foglalkozott nagyon eredményesen. A munka során a tagok széleskörű vállalati tapasztalatokat is szereztek az északmagyarországi régióban. A nagyvállalati szervezeten belüli önelszámoló egységek megteremtésének kísérletei nagyon hasznosak voltak, de a téma továbbra is aktuális maradt mind elméleti, mind gyakorlati szempontból. Kivánatos lenne, hogy a jövőben a munkabizottság érdeklődésének homlokterébe két időszerű kérdés is bekerüljön: a vállalaton belüli együttműködés /állami, szakszervezeti, párt és KISZ vezetés között/, és a vállalati vagyongazdálkodás új módszerei, lehetőségei.

2. A termékszerkezet korszerűsítése műszaki innovációkkal. A téma alapján szervezett munkabizottság tevékenységét Nagy Aladár, a MAB tagja, a szakbizottság elnöke irányította. A titkári teendőket Tóthné Sikora Gizella szakbizottsági tag, egyetemi adjunktus látta el.

A téma kiemelését minden szempontból indokoltnak tart-
hatjuk. A munkabizottság elsősorban abban ért el eredménye-
ket, hogy a régióban széles körben sikerült a műszaki inno-
vációkkal kapcsolatos szakirodalmi ismereteket elterjeszteni.
Ennek során a munkabizottság tagjai nagyon sok helyszíni
tapasztalatot gyűjtöttek vállalatoknál, intézményeknél és tár-
sadalmi szerveknél. Kevésbé sikerült az új szemlélet bevitele
a vállalati, intézményi gyakorlatba, így továbbra is aktuális
feladat maradt a különböző gazdálkodó szervezetek mindannapi
tevékenysége korszerűsítésének segítése.

A következő időszakban célszerű lenne a műszaki innová-
ciókkal kapcsolatos vállalati, intézményi feladatokat közvet-
lenül integrálni e szervezetek stratégiai elképzeléseibe. En-
nek megfelelő működési formát kell találni a munkabizottság
számára is.

3. A terület- és település-fejlesztés kérdései. Mivel az
elmúlt évben fejeződött be az országos terület- és település-
fejlesztési koncepció társadalmi és szakmai vitája, átdolgo-
zása, és országgyűlési elfogadása, a téma kiemelése nagyon
helyesnek bizonyult. A munkabizottság tevékenységét Barta Im-
re szakbizottsági tag, az ÁFB területi igazgatóságának osztá-
lyvezetője irányította. A titkári teendőket Bogár László,
a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács Tervosztályának osztály-
vezető-helyettese látta el.

A munkabizottságban folyó tevékenység nemcsak hozzájá-
rult az említett koncepció jobb megalapozásához, szakszerű
kritikájához, és végleges kifejtéséhez, hanem lehetővé tette
az északmagyarországi régió egészére kiterjedő team-munka ki-
alakítását is. Tekintettel arra, hogy a régióban működő és
középirányító funkciót gyakorló párt- és tanácsi szervek mun-
kájának támogatásában kiemelkedő szerepe lesz a jövőben e téma
szakszerű megalapozásának, célszerű a munkabizottság tudomá-
nyos háttérét kibővíteni /komplex kutatások irányába/, és in-
tézményi feltételeit /kutatási decentrum létrehozásával/ kor-
szerűsíteni.

4. A számítástechnika közgazdasági alkalmazása vállalati szinten. A téma alapján működő munkabizottság tevékenységét Lonsták László szakbizottsági tag, a salgótarjáni Pénzügyi és Számviteli Főiskola igazgatója irányította. A titkári teendőket Bodnár Pál szakbizottsági tag, főiskolai tanár látta el.

A téma időszerűségét a tudományos-műszaki haladás egyik vezető ágazatának magyarországi kibontakozása teljes mértékben igazolta. A munkabizottság tagjai által készített szakmai anyagok gyakorlati alkalmazásában érték el a legnagyobb eredményeket. Ennek következtében itt sikerült a legjobban megoldani az elmélet és a gyakorlat közötti kölcsönhatás biztosítását. A jövőben célszerű lenne a régió egészére kiterjeszteni az eddig felhalmozott elméleti és alkalmazási tapasztalatokat.

Összességében megállapítható, hogy a fejlődésének kezdeti stádiumában tartó szakbizottság helyesen emelte ki a regionális szellemi kapacitásokat mozgósító, a népgazdasági és a három megye aktuális feladatainak megoldására irányuló témaköröket. Az egyes munkabizottságok más-más területen értek el figyelemre méltó eredményeket. Ebben nemcsak a közreműködők szakterületének sajátossága, a tagok aktivitása és felkészültsége, hanem az újszerű tevékenység kifejtésének objektív feltételei is közrejátszottak. Kiemelkedő volt mindegyik munkabizottsági elnök és titkár operatív közreműködése.

A következő időszakban a vállalatokkal, intézményekkel eddig kialakított kapcsolatainkat kell bővíteni és elmélyíteni olyan irányba, hogy ennek révén kölcsönösen erősödjék a szakmai, elméleti igényesség és a realitásokhoz való ragaszkodás ill. gyakorlati jártasság.

II.

A szakbizottság és a négy munkabizottság folyamatos tevékenységében igyekezett a javasolt módszereket szem előtt tartani. Így próbáltuk a régióban a szakmai közvélemény fi-

gyelmét az említetteken kívül olyan fontos témakörökre irányítani, mint az érdekeltség, a műszaki megújulás, a külgazdasági kapcsolatok, a vállalati méretek, az új szabályozó rendelkezések stb. Minden évben sikerült vállalati támogatással MAB-pályázatokat is kiírni, amelynek során egyelőre szerény a részvétel, de beérkezett néhány szakmailag értékes munka. Elsősorban szakbizottsági üléseken tüztünk napirendre jeles előadók közreműködésével olyan elméleti és gyakorlati témákat, amelyek népgazdasági és közgazdaságtani jelentősége nem vitatható: a szocializmus működési mechanizmusa, a műszaki innovációk szerepe, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok, a nemzetközi pénzügyek, a tudományos-ipari parkok stb.

A szak- és a négy munkabizottság tagjai nagyon sok helyen és alkalommal szerepeltek előadóként, szakértőként, referensként vagy más funkcióban, és ezzel hozzájárultak egy szakszerűbb felfogás, szemlélet regionális kialakulásához.

Az elmúlt öt évben a szak- és munkabizottságok tudományágazatában kandidátusi fokozatot szerzett: Barta Imre, Czabán János, Fehér Alajos, Kocziszky György, Szintay István és Tóthné Sikora Gizella. A négy munkabizottságban 55-60 közgazdász, mérnök, jogász és más diplomás tevékenykedett, vezérigazgatói beosztástól kezdve egyetemi gyakornokig. Közülük néhányan ebben az időben szereztek egyetemi doktori címet, mások második diplomát. A jövőben is rendelkezünk minden olyan feltétellel, amely ahhoz szükséges, hogy a tehetséges és ilyen aspirációkkal rendelkező kollégáink utját megkönnyítsük a tudományos munka felé.

Az Észak-Magyarországon működő tudományos /MAB-szakbizottságok/, szakmai /Magyar Közgazdasági Társaság, Magyar Jogász-szövetség, MTESZ/, ismeretterjesztő /TIT/ szervezetekkel időszakos /pl. Borsod, Heves, Nógrád megyei Műszaki és Közgazdasági Hetek vagy Hónap/ és folyamatos formában /közreműködés vagy közös rendezés, együttes részvétel egy-egy feladat megoldásában, együttes vélemény-nyilvánítás stb./ működünk együtt. A további közös munkában annak ellenére is nagyon sok lehetőség van még, hogy igen széleskörű a személyi átfedés.

Nem sikerült a szakbizottság teljes működési területén meghonosítani és elterjeszteni azokat az új tudományos módszereket és eljárásokat, amelyek elsősorban a regionális fejlesztésben, az előrejelzésben, az elmélet-gyakorlat közötti transzformációban játszanak nagy szerepet. Ugyanakkor a terület- és településfejlesztési koncepció vitája során alakultak ki a komplexebb szemlélet és a team-munka kedvező előfeltételei. Éppen ennek alapján lenne indokolt a MAB más szakbizottságaival történő együttműködés elmélyítése.

Mind a felettes tudományos szervek /MTA, MAB/, mind pedig a regionális tanácsi és pártszervezetek igénybe vették a szak- és a négy munkabizottság tagjainak közreműködését számos fontos előterjesztés /agglomeráció, munkaerő-helyzet, K+F feltételek, tudománypolitikai irányelvek megvalósulása stb./ összeállításában, véleményezésében, a végrehajtási tapasztalatok összegyűjtésében. A jövőben ezt a közreműködést szervezettebbé, a személyeket illetően pedig szélesebb körűvé kell tenni a régió egész területén.

III.

A MAB Közlemények 1-6. kötete évről évre tartalmazza a MAB Közgazdaságtudományi Szakbizottságának eseménynaplóját. Ezek összegezéséeként említhető meg, hogy az 1980-85. években a szakbizottság 13, a négy munkabizottság 50 alkalommal tartott ülést, a rendezvények száma pedig 15. A teljesség igénye nélkül kiemelünk néhányat izelítőül a rendezvények közül:

1982. márc. 3. A szakbizottság társrendezője volt annak a vitatülésnek, amelynek "az innovációt akadályozó tényezők" volt a tárgya. A két vitaindító előadás egyikét a szakbizottság elnöke tartotta a miskolci MTESZ-székházban.

1982. okt. 1. A szakbizottság szakmai konzultációt rendezett az NME-n, amelyen Horváth Ferenc, az MSZMP KB gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője tartott bevezető előadást "A gazdaságirányítási rendszerünk komplex reformjának alapvonalai" címen.

1983. okt. 21-22. A szakbizottság a MTESZ Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetével és az SZVT megyei Szervezetével meg-

rendezte a miskolc-diósgyőri Vasas Művelődési Központban "A vállalati gazdasági létesítmények növelése, műszaki innovációk révén" tárgyú szemináriumot, amelyen hét előadás hangzott el élénk vitával.

1983. dec. 15. Az MTA "A szocialista vállalat" kutatási főirányát Koordináló Titkársága az NME-n megrendezte "A vállalati gazdasági munkaközösségek egyes társadalomtudományi kérdései" c. elméleti konferenciát. Ennek rendezésében a szakbizottság szerepet vállalt és az egyik vitaindító előadást a szakbizottság elnöke tartotta.

1985. ápr. 15. A szakbizottság az MSZMP Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Bizottságának Gazdaságpolitikai Osztályával megrendezte Miskolcon az MSZMP-székházban a "Megyei feladatok a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztésében" témájú előterjesztés vitáját.

1985. máj. 13. A szakbizottság Miskolcon, az Alkotó Ifjúsági Egyesülés Északmagyarországi Területi Képviseletének székházában megrendezte "Az innovációs folyamatok meggyorsításának lehetőségei megyénkben" tárgyú szakmai tanácskozást.

IV.

Az 1981-85. közötti időszakban mind a szak-, mind a négy munkabizottság személyi összetétele több esetben megváltozott. E változások döntő többsége vagy objektív okok miatt elkerülhetetlen volt, vagy a további fejlődésünket elősegítő szelekció eredményeként jelentkezett. A szakbizottság egyes tagjainak közreműködési aktivitása nagyon különböző volt. Kitűnt, hogy a vezető beosztás nem feltétlenül akadályozza meg az intenzív és eredményes közreműködést, sőt néhány esetben /pl. Kócza Imre, Kovács László, Tolnai Lajos esetében/ ennek ellenkezőjéről győződhattünk meg. Sajnos a tudományos minősítés, a jó szakmai felkészültség sem nyújt önmagában garanciát arra, hogy az adott személyre mindenben számíthatnánk. Indokolt lenne a szakbizottságon belüli jobb munkamegosztás érdekében a megyék közötti kapcsolatokat minden téren fejleszteni. Borsod-Abaúj-Zemplén megye "túlsúlya" mindenképpen enyhítendő azzal, hogy főleg

Nógrád megyében intenzívebben kell toborozni a tehetséges és érdeklődő szakembereket, Heves megyében pedig fel kell kutatni azokat, akik esetleg eddig kimaradtak a vonzási körzetünkből.

A szakbizottság titkára igen szerteágazó munkahelyi elfoglaltságai ellenére is ellátta feladatát. A szakbizottsági elnök intenzívebb bekapcsolódását, terhelhetőségét indokolta az a tény, hogy ezt munkahelyi feladatai is lehetővé tették.

Mindezek figyelembe vételével összegezhető, hogy a szakbizottság a négy munkabizottsággal az 1980-85 közötti időszakban alapvetően teljesítette feladatait. A hazai népgazdaságban növekvő feladatok azonban indokolják, hogy a jövőben a szakbizottsággal szemben magasabb szintű követelményeket támasszunk, és ennek megfelelő működési, szervezeti és személyi változtatásokat hajtsunk végre.

Szintay István
szakbizottsági titkár

Nagy Aladár
szakbizottsági elnök

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁG /1980-ban alakult/ ADATAI
1985-BEN

A szakbizottság ülései:

12. 1985. jún. 28. Miskolc

13. 1985. nov. 29. Miskolc

A munkabizottságok ülései

Számítástechnika közgazdasági alkalmazása Munkabizottság
/1980-ban alakult/

8. 1985. ápr. 7. Salgótarján

Terület- és településfejlesztési Munkabizottság /1980-ban
alakult/

1985-ben nem tartott ülést

Vállalatgazdálkodási Munkabizottság /1980-ban alakult/

15. 1985. márc. 7. Eger

Vállalati innovációs Munkabizottság /1980-ban alakult/

1985-ben nem tartott ülést

Események:

1985. jan. 12. A "Nógrád" c. napilapban Illés Miklóssal folytatott beszélgetés olvasható abból az alkalomból, hogy a Szocialista Magyarországért Erdemrenddel tüntették ki. Illés Miklós a szakbizottság és a Terület- és településfejlesztési Munkabizottság tagja. Rövidebb cikk a Magyar Nemzet jan. 23-i számában is megjelent.

1985. márc. 7. A szakbizottság "ad hoc" bizottsága megtárgyalta a "Borsod-Abaúj-Zemplén megye társadalmi-gazdasági fejlesztésének hosszútávú koncepciója 1986-2000" c. témát Nagy Aladár szakbizottsági elnök vezetésével a MAB-székházban.

1985. márc. 7. A Vállalatgazdálkodási Munkabizottság megtartotta 15. ülését a Csepel Autó egri gyárában Kócza Imre munkabizottsági elnök vezetésével.

1985. ápr. 7. A Számítástechnika közgazdasági alkalmazása Munkabizottság megtartotta 8. ülését Salgótarjánban a PSZF-en Lonsták László munkabizottsági elnök vezetésével.

1985. ápr. 15. A szakbizottság az MSZMP Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Bizottságának Gazdaságpolitikai Osztályával közösen megrendezte Miskolcon az MSZMP-székházban a "Megyei feladatok a gazdaságirányítási rendszer továbbfejlesztésében" témájú előterjesztés vitáját.

1985. ápr. 19. A MAB-székház adott otthont a Magyar Jogászszövetség és a Magyar Közgazdasági Társaság Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetei által patronált Értelmiségi Klub alakuló ülésének.

1985. ápr. 25. A szakbizottság és a MAB Állam- és jogtudományi Szakbizottsága társrendezője volt /az MJSZ és MKT Borsod-Abaúj-Zemplén megye szervezeteivel, a TIT Közgazdasági és Jogi Szakosztályával/ "A vállalati irányítás és szervezeti rendszer új formái" témájú klubdélutánnak a MAB-székházban. Balázy Sándor tud. tanácsadó mondott vitaindító beszédet.

1985. máj. 11. Az "Észak-Magyarország" c. napilapban hosszabb beszélgetés jelent meg Nagy Aladárral, a MAB tagjával, a szakbizottság elnökével "Tanár és propagandista" címen.

1985. máj. 13. A szakbizottság az Alkotó Ifjúsági Egyesülés Északmagyarországi Területi Képviselőtársaság miskolci székházában "Az innovációs folyamatok meggyorsításának lehetőségei meggyorsításában" c. szakmai tanácskozást rendezett.

1985. máj. 29. A Vállalatgazdálkodási Munkabizottság megtartotta 16. ülését az LKM-ben Kócza Imre munkabizottsági elnök vezetésével.

1985. jún. 4. A MAB-székházban kerekasztal-beszélgetésen Kőszegfalvi György az MTA Településtudományi Bizottságának titkára faggatta Miskolcra Borsod-Abaúj-Zemplén megyéről a megjelent építészeket, tervezőmérnököket, írókat. A beszélgetésről beszámolt az "Észak-Magyarország" c. hetilap jún. 5-i száma.

1985. jún. 28. A szakbizottság megtartotta 12. ülését a MAB-székházban Nagy Aladár szakbizottsági elnök vezetésével. Napirenden szerepelt a szakbizottság munkájának értékelése 1981-85 között.

1985. okt. 17. A Vállalatgazdálkodási Munkabizottság megtartotta 17. ülését az egri Finomszerelvénygyárban Kócza Imre munkabizottsági elnök vezetésével.

1985. nov. 29. A szakbizottság megtartotta 13. ülését a MAB-székházban Nagy Aladár szakbizottsági elnök vezetésével. Napirenden szerepelt a szakbizottság 1986-90. évekre szóló munkatervének vitája.

1985. dec. 13. Az 1985-re meghirdetett pályázatok közül a BVK "A vállalat érdekeltségi rendszere" témájára - a szakbizottságon belül alakított bíráló bizottság javaslatára - pályaműve alapján Lehoczky László /Kazincbarcika/ részesült jutalomban.

KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁG MUNKATERVE

A/ 1986-ra

Szakbizottsági üléseken:

1. A vagyonérdekeltség kérdései /előadó: Szabó Kálmán
akadémikus/
2. A 7. ötéves terv gazdaságpolitikai kérdései /előadó:
Németh Miklós, az MSZMP KB Gazdaságpolitikai Osztályá-
nak osztályvezető-helyettese/

Rendezvények témái:

3. Szakmai konzultáció a közgazdász-képzés regionális
feladatairól /konzulens: Török Imre, az MM főosztály-
vezetője/
4. Szakmai konferencia az állóeszköz-karbantartás és -gaz-
dálkodás aktuális kérdéseiről a régióban /közös a
MAB Gépészeti Szakbizottságának Karbantartás-optimali-
zási Munkabizottságával/
5. Részvétel a BMKH '86-ban.

B/ További folyamatos és távlati feladatok 1990-ig

1. Tematikus feladatok

- A regionális terület- és településfejlesztést megalapozó kutatások a szakmai munkák ösztönzésével, orientálásával és széleskörű propagandájával
- A vállalati tevékenység, szervezet megújításának lehetőségeit feltáró kutató és szakmai munkák kezdeményezése, a jó tapasztalatok szervezett elterjesztése, és az ezen a területen dolgozó szakemberek közötti információ-áramlás elősegítése.
- A társadalmilag meghatározott ember gazdasági tevékenységét sokoldalúan elemző kutatások és szakmai munkák kezdeményezése, a tapasztalatok vállalati intézményi gyakorlatba történő bevitelével és széles-

körü propagandával

- A számítástechnika közgazdasági alkalmazásának, gyakorlati hasznosításának lehetőségeit feltáró szakmai munkák összefogása és propagálása

2. Szervezeti feladatok

- A nemzetközi és a hazai tudományos és szakmai módszerrü, metodológiai megfontolású közgazdasági gondolkodás elterjesztése a régióbeli szakemberek között
- Aktuális szakmai kérdésekről sokoldalú tájékozódás, az illetékes területi szervek döntéseinek, a helyi tudományos munkák népszerűsítése a szak- és a négy munkabizottság tagságánál szélesebb körök számára
- A MAB más szak- ill. munkabizottságaival, az MTA illetékes osztályával a térségben lévő szakmai szervezetekkel a továbbiakban is intenzív munkakapcsolat folytatása
- A MAB-pályázatok évenkénti szorgalmazása és az elbírálásban való részvétel
- Észak-Magyarországon a tehetséges szakembereknél a tudományos fokozat megszerzésének szorgalmazása

A MAB MEZŐGAZDASÁGI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE 1980-85
KÖZÖTT

A MAB Mezőgazdasági Szakbizottságának alakuló ülése 1980. április 11-én volt a Nehézipari Műszaki Egyetemen. Az elmúlt öt évben 16 szakbizottsági ülésre került sor, a rendezvények száma 9. A rendezvényekre a szakbizottság tagjain kívül - az esetek többségében - meghívtuk a témakörhöz kapcsolódó irányító és gazdasági szervezetek képviselőit. Ez a mód helyettesítette azt, hogy más szakbizottságoktól eltérően, nem alakítottunk munkabizottságokat.

Rendezvényeinket /beleértve a szakbizottsági ülések tudományos jellegű vitáit is/ szakmai jellegüknek megfelelően két csoportba soroljuk:

I. Tudományos és tudományszervezési kérdések megvitatása, értékelése;

II. Az északi táj mező- és erdőgazdasági üzemi fejlesztési lehetőségeinek feltárása.

I.

A megalakulást követő 2. ülésen /1980. okt. 28./ számba vettük az Észak-Magyarországon működő agrár jellegű kutatóhelyeken művelt témákat, kutatási eredményeket. Az ülés elhatározásának megfelelően 1984-ben értékeltük a 6. ötéves tervi kutatómunka eredményeit, kölcsönösen tájékoztunk a kutató, fejlesztő műhelyekben folyó munkáról.

Itt kell megemlíteni azokat a rendezvényeinket, amelyekben egy-egy kutatási szakterületen /azon belül egy-egy témakörben/ elért eredményeket vitatta meg a szakbizottság.

Jelentőségének megfelelően három esetben /1981, 1983, 1985/ tárgyaltuk a tápanyag-gazdálkodás kutatási eredményeit, és ajánlásokat dolgoztunk ki az eredmények gyakorlati terjesztésére.

Különösen hasznos volt a MAB Vegyészeti Szakbizottsága Agrokémiai Munkabizottságával közösen szervezett tanácskozás, ahol az egymásra utalt tudományterületek képviselői vitatták meg a műtrágyagyártás fejlesztésének irányelveit és az együttműködés lehetőségeit.

Az északmagyarországi táj sajátosságainak megfelelően nagy jelentőségű az erdészeti tudományok szerepe, hiszen az északi középhegységek teljes területe itt található. Élénk érdeklődést váltott ki az erdészeti nemesítés problémáinak és eredményeinek feltárását tárgyaló tudományos tanácskozás 1981-ben, amelyet az MTA MÉM Erdészeti Bizottságának Erdészeti Nemesítési Albizottságával együtt rendeztünk. Ezt a tanácskozást 1984-ben a "Táji Tudományos Ülés" követte, ahol a kutatási eredmények mellett az erdőgazdálkodás gyakorlati kérdéseit is megvitatta a szakbizottság.

II.

A termelésfejlesztés alapvető ágazatainak problémáit, lehetőségeit a szakbizottság általában kibővített üléseken vitatta meg.

A növénytermesztési ágazat fejlesztését szolgálta "Az északmagyarországi gabonatermesztési tanácskozás" 1982-ben, majd 1984-ben a "Sörárpatermesztési Tanácskozás". Ezekben a rendezvényeken 350 ill. 80 irányító szakember vett részt.

A "Húshasznosítású szarvasmarha- és juhtenyésztési tudományos tanácskozást" gyakorlati bemutató és üzemlátogatás egészítette ki. A vita során feltárultak az ágazatok gondjai, és ajánlások fogalmazódtak meg a fejlesztés irányaira.

A kertészeti ágazatok témakörében a "Hevesi homokhát fejlesztési koncepcióját" /1980-ban/, valamint a "Bikavér-program" /1984-ben/ teljesítését vitatta meg a szakbizottság.

Jelentőségének, a probléma súlyának megfelelően két ízben /1982-ben és 1983-ban/ tanácskozott a szakbizottság a Bodroghöz és a Taktaköz vízrendezési rekonstrukciójáról. A szakbizottság a vita és a helyszíni szemle alapján fogalma-

zott meg ajánlásokat a nagyjelentőségű munka eredményesebb folytatására. Ezen belül véleményt nyilvánított a részleges melioráció megvalósításának célszerűségét illetően.

Az agrárökonómia tárgykörében "Az új gazdasági szabályozók hatása az északi dombvidéken gazdálkodó mezőgazdasági termelőszövetkezetek jövedelmezőségére" tárgyú tanulmányt készítette el a szakbizottság, amelyet azután az 1983. okt. 28-i MAB-ülés is megvitattott Gyöngyösön.

A rendezvények közül néhányat jellemzésül konkrétan is kiemelünk:

1982. márc. 4. Az egri Technika Házában az "Északmagyarországi gabonatermesztési tanácskozás", amelyet a szakbizottság a három megye /Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves ill. Nógrád/ Termelőszövetkezeti Területi Szövetségeivel és az ATE-vel közösen rendezett meg.

1982. ápr. 20. A szakbizottság néhány tagja véleményt nyilvánított a MAB Bányászati Szakbizottságának miskolci ülésén, amelyen a mezőgazdasági területek rekultivációs problémáiról volt szó. Ezt követte 1982. jún. 15-17. között Gyöngyösön, több intézmény közös rendezvénye, a "Rekultivációs Nemzetközi Szeminárium"

1983. márc. 22. A szakbizottság közreműködött az Egerben megrendezett "A biomassza teljeskörű hasznosításáról" tárgyú vitaulésen.

1985. júl. 2. A szakbizottság közreműködött a Kompolton megrendezett "A tápanyag-gazdálkodási tartamkísérletek eredményei" témájú vitaulésben.

Végül megemlítjük, hogy a szakbizottság rendezte meg 1981. okt. 29-én Kompolton a MAB 5. ülését, amelyen a szakbizottság elnöke ismertette a szakbizottság addigi munkáját, és mint igazgató, a GATE Kompolti Kutató Intézete tudományos tevékenységét. 1984. márc. 20-án került sor Miskolcon a MAB-székház avatására. Az odautazó MTA-Elnökség tagjai Kom-

polton megszakították utazásukat, és a szakbizottság elnökének módja volt az Akadémia Elnökségét is tájékoztatni a kutató intézet eredményeiről.

Krisztián József
szakbizottsági titkár

Szalai György
szakbizottsági elnök

MEZŐGAZDASÁGI SZAKBIZOTTSÁG /1980-ban alakult/ ADATAI 1985-
BEN

A szakbizottság ülése:

16. 1985. nov. 12. Kazincbarcika

A szakbizottságnak nincsenek munkabizottságai.

Események:

1985. jan. 19. A "Heves megyei Népújság" c. napilap Szalai György MAB-tagnak a szakbizottság elnökének beszámolóját közölte.

1985. júl. 2. A szakbizottság, a GATE Kompolti Kutató Intézete, a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Földműveléstani és Növénytermesztési Intézete tud. vitaülést rendezett Kompolton "A tápanyag-gazdálkodási tartamkísérletek eredményei" témában, amelyet Szalai György szakbizottsági elnök vezetett le. Előadást Holló Sándor tartott, a zárszót Kovács András mondta.

1985. nov. 13. A szakbizottság együttes ülést tartott a MAB Vegyészeti Szakbizottságának Agrokémiai Munkabizottságával Kazincbarcikán, a BVK-ban, Szalai György szakbizottsági elnök vezetésével. Ez volt a szakbizottság 16. és a munkabizottság 11. ülése. Kiss A. Sándor munkabizottsági titkár tartott előadást "Nitrogénműtrágya-kimosódás és környezet-szennyeződés Borsod-Abaúj-Zemplén megye adatai alapján" címen.

1985. dec. 13. Az 1985-re meghirdetett pályázatok közül - a szakbizottságon belül alakított bíráló bizottság javaslatára - a Szécsényi II. Rákóczi Ferenc MgTsz "Folyékony műtrágya alkalmazásának lehetőségei Nógrád megyében" témájára, pályaműve alapján Agócs József /Salgótarján/; a Mezőgazdasági Termelőszövetkezetek Nógrád megyei Szövetsége "A húsmarhatenyésztés, -tartás technológiájának és a tömegtakarmány-termesztés fejlesztésének lehetőségei Nógrád megyében" témájára, pályaművük alapján Zándoki Béla /Balassagyarmat/, Pecze József /Salgótarján/ és Hegedüs Ervin /Salgótarján/, ill. Hankóczi István /Salgótarján/ részesült jutalomban.

MEZŐGAZDASÁGI SZAKBIZOTTSÁG MUNKATERVE

A/ 1986-ra

1. 1986. febr.: "A mezőgazdasági technikus-képzés Észak-Magyarországon" c. téma szakbizottsági megvitatása
2. 1986. jún.: "Borsod-Abaúj-Zemplén megye kedvezőtlen adottságú agrárkörzete fejlesztésének koncepciója" c. téma szakbizottsági megvitatása
3. 1986. szept.: "A folyékony műtrágyázás fejlesztési irányai" c. téma szakbizottsági megvitatása

B/ További folyamatos és távlati feladatok 1990-ig

1. Tematikus feladatok

A szakbizottság - az 1986. éveken kívül - a következő kérdések megvitatását tartja szükségesnek:

1987

- Az állami gazdaságok kereskedelmi társulásának város-ellátó szerepe a városok élelmiszerellátásában, és a továbbfejlődés irányai a Nagymiskolci Állami Gazdaság példája alapján
- A biogáz-termelés és -felhasználás tapasztalatai, és a továbbfejlesztés lehetőségei az észak-nógrádi térségben
- A gyep-gabona váltó alkalmazásának lehetőségei Észak-Magyarország ökológiai adottsága mellett

1988

- A meliorációs tevékenység tapasztalatai, és a továbbfejlesztés lehetőségei az észak-nógrádi térségben
- A juhágazat fejlesztése Észak-Magyarországon a BOOVINA Termelési Rendszerhez tartozó gazdaságokban

1989

- A Tokaj-hegyaljai történelmi borvidék helyzete, a fejlesztés irányai

1990

- Az állategészségügy helyzete Borsod-Abaúj-Zemplén megyében
- A meliorációs tevékenység tapasztalatai és a továbbfejlesztés lehetőségei a Tisza-menti térségben

Ezenkívül két nagyrendezvényt tervez:

"Állategészségügyi veszélyek a szarvasmarhák takarmányozásában" /1987/; "A gabonagazdaság továbbfejlesztésének feltételei Észak-Magyarországon" /1989/

2. Szervezeti feladatok

- Az előző öt év tapasztalatai alapján nem munkabizottságokkal, hanem adott probléma kidolgoztatása "ad hoc" bizottságokkal
- A MAB-pályázatok évenkénti szorgalmazása és az elbírálásban közreműködés

A MAB TÁRSADALOMTUDOMÁNYI SZAKBIZOTTSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE
1980-85 KÖZÖTT

A MAB Társadalomtudományi Szakbizottságának alakuló ülése 1980. április 17-én volt az egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskolán. Ezen az ülésen teremtettük meg munkabizottsági rendszerünket, amely a szakbizottság tartalmi munkáját végzi a szakbizottság irányító munkája mellett. A munkabizottságok a következők:

Filozófiai

Irodalomtudományi

Néprajzi

Neveléstudományi és közművelődési

Nyelvtudományi

Szociológiai

Történelemtudományi

Tudományos szocializmus és politikatudományi

Munkabizottságok.

A szakbizottság - megalakulása óta - időarányosan végezte munkáját a régió társadalmi, politikai és tudományos feltevételeinek, követelményeinek megfelelően. Eddig 9 ülést tartottunk.

Üléseink közül az 1980. nov. 26-án tartott 2. azért volt jelentős, mert ezen dolgozta ki és fogadta el a szakbizottság a szak- és nyolc munkabizottság ötéves munkatervét.

1981. máj. 11-én tartott 3. ülésen Miskolcon a szakbizottság tájékozódott az MTA Nyelv- és Irodalomtudományi, valamint a Filozófiai és Történettudományi Osztályainak munkájáról.

Az 1981. okt. 21-i gyöngyösi 4. ülésen a felszabadulás utáni korszak társadalomtudományi kutatásának feladatairól és problémáiról volt szó.

1982. jún. 11-én Egerben, az 5. ülésen hazánk ideológiai és kulturális életének időszerű kérdéseit vitattuk meg.

A 6. ülésen, 1982. dec. 1-én Miskolcon "Borsod-Abaúj-Zemplén megye gazdasági, politikai, ideológiai és kulturális helyzetéről" hangzott el előadás.

1983. febr. 17-én Egerben, a szakbizottság 7. ülésén "Az ideológiai és a művelődési politika elemzése" volt napirenden.

1984. jan. 18-án a 8. ülést Salgótarjában összekötöttük a nyolc munkabizottság ülésével. Plenáris ülésen tájékoztató hangzott el az MSZMP művelődéspolitikájáról.

A 9. ülésre 1985. jan. 23-án került sor Egerben, amelynek tárgya a szakbizottság ötéves munkatervének teljesítése, és az MSZMP 13. Kongresszusának előkészítéséről szóló beszámoló volt.

A munkabizottságok az 1980-ban elfogadott munkaterveknek megfelelően végezték munkájukat. A kitűzött célokat lényegében teljesítették elsősorban azzal, hogy sikerült tudományos közéleti fórumokat teremteniök. Tevékenységük objektív és szubjektív feltétele, a tudományágak eltérő területi fejlettsége, intézményi rendszere, anyagi ellátottsága nagyon változatos. Mindez hatást gyakorolt a munkabizottságok munkájára, aktivitására, jellegére. A munkabizottságok összesen 51 ülést tartottak. Az eddig végzett munkájuk a következőképpen foglalható össze röviden:

A Filozófiai Munkabizottság az elmúlt öt évben a szó szoros értelmében vett úttörő és alapozó munkát végzett a tudományág régióbeli kutatóinak szervezésében, ösztönzésében, a termékeny viták kibontakoztatásában, a tudományos eredmények publikálásában. A munkabizottság alapvető kutatási témája "A szocialista viszonyok fejlődése és hatása az emberek életmódjának, tudatának fejlődésére" volt. Tagjai 1983-ban 17 előadást tartottak nemzetközi, országos és regionális fórumokon; és ugyanannyi a publikálások száma. Nyereség, hogy 1984-ben bekapcsolódott a munkába Hársing László, a fil. tud. doktora, az NME professzora.

Az Irodalomtudományi Munkabizottság kezdeményezésére számos - nyomtatásra kész - tanulmány, monográfia készült. A kutatómunka a régió irodalomtudományi műhelyeiben nagyon gyümölcsöző. Sárospatakon, a Comenius Tanítóképző Főiskolán /CTF/ Kováts Dániel vezetésével munkacsoport dolgozik a "Zemplén megye irodalmi élete a 18-19. században" c. témán. Jelentős Kováts Dániel egyéni kutatása is "Móricz Zsigmond regényeinek kompozíciós problémái" témában. Jelentős kutatás folyik a CTF-en az anyanyelvi nevelés és a gyermekirodalom témában. Az egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskola /HSM TF/ Irodalomtudományi Tanszékén ugyancsak intenzív kutató munka folyik. Jellemzősül elég Nagy Sándor "Reményik Zsigmond és a modern magyar irodalom", ill. Lőkös István "Miroslav Krleža írói pályája" c. kutatásokra utalni. De folyik kutatás a magyar nyelvű reneszánsz udvari drámáról, a reformkori magyar szépprózáról, a népköltészeti műfajokról, a Kalevala magyarországi fogadtatásáról. Nógrád megyében múzeumi keretekben folynak irodalomkutatások, elsősorban Madách Imre és Mikszáth Kálmán műveinek kritikai feldolgozásai.

A Néprajzi Munkabizottság az elmúlt öt évben a következő alapvető feladat teljesítésére törekedett:

1. Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyékben folyó néprajzi kutatások koordinálására; szakmai, erkölcsi és anyagi támogatására.
2. A megkülönböztetett fontosságú néprajzi kutatások szervezésére és lebonyolítására.
3. Északkelet-Magyarország népi kultúrájának kutatásában elért főbb eredményeknek az országos tudományos közéletbe való bevonására ill. publikálására.
4. Egy-egy település magasszintű, új anyagok feltáró ösztönzésére pályázatok kiírására.

A munkabizottságot a rendszeres munka jellemezte, és így töretlen fejlődés érvényesül. Tagsága a régióból került ki, de bevonták a munkabizottság tudományos tevékenységébe a megyék népművelőit, muzeológusokat, érdeklődő pedagógusokat. A kutatások sikeres koordinálása érdekében kapcsolatot építettek ki

más területi akadémiai bizottságok /DAB, SZAB/ hasonló munkabizottságaival, szakmai felsőoktatási intézmények szaktanszékeivel /ELTE, KLTE/, valamint országos kutatóhelyekkel /Néprajzi Múzeum, MTA Néprajzi Kutató Csoportjával/. A munkabizottság az 1980-ban megfogalmazott ötéves tervét teljesítette.

A Neveléstudományi és közművelődési Munkabizottság munkatervének megfelelően végezte munkáját, amelynek főbb jellemzői a következők:

1. A munkabizottság létrehozásával Észak-Magyarországon a pedagógiai és közművelődési tudományos kutatás fellendült, és a korábbinál szorosabban kapcsolódik az MTA tevékenységéhez. Lehetővé vált a kapcsolatok jobb kiépítése a többi tudományággal is.

2. A munkabizottsághoz tartozó tudományág művelőit megismerték a régióban.

3. Erősödött a kapcsolat a MPT megyei tagozatai, a TIT Pedagógiai Szakosztályai és a HNF megyei Művelődéspolitikai Munkabizottságai között. Egyszerűsödött a koordináció, és egy-egy rendezvénynek a MAB közreműködésével nőtt a presztízse.

4. Észak-Magyarország két pedagógusképző intézményében /az egri HSM TF-en és a sárospataki CTF-en/ a Neveléstudományi Tanszékeken rendszeressé váltak az intézményen belüli viták, növekedett a tudományos fokozat megszerzése iránti igény.

5. Számos kiemelkedő rendezvény valósult meg mindhárom megyében /pl. Nagy László, Kemény Gábor emlékülés; megemlékezések más jelentős évfordulókról/.

A munkabizottság rendezte meg Sárospatakon a MAB 1984. nov. 21-i 12. ülését, amelyen Szücs László, a MAB alelnöke és Földy Ferenc, a munkabizottság társelnöke tartott előadást.

A Nyelvtudományi Munkabizottság feladatát a következőkre kiterjedően végezte:

1. A magyar, az idegen, az általános nyelvészet területén meghatározta a főbb kutatási irányokat, és ennek megfelelő munkacsoportokat szervezett.

2. Ezek a munkacsoportok saját munkatervük alapján dolgoztak.

3. Felolvasó üléseket, szimpózionokat, konferenciákat rendeztek Balassagyarmaton, Miskolcon, Ózdon és Sárospatakon.

A Szociológiai Munkabizottság alapvető kutatási témája "Észak-Magyarország társadalmi rétegződése és a főbb rétegek jellemzői" volt. Ez az országos "Társadalmi struktúra" c. főirányú témához kapcsolódik. A munkabizottság elnöke 1982. okt. 25-én, a MAB 7. ülésén Csongrády Bélának, a munkabizottság tagjának a "Munkások részvétele a kultúrában" c. előadását korreferálta Salgótarjában.

A Történelemtudományi Munkabizottság 1980. december 6-án alakult meg az egri HSM TF-n. Ekkor a következő hét albizottságot alakította meg:

- Agrártörténeti
- Forrásfeltáró és előkészítő
- Ipartörténeti
- Középkori történeti
- Munkásmozgalomtörténeti
- Művelődéstörténeti
- Településtörténeti

Albizottságokat. A munka- és albizottságok saját munkatervüket hajtották végre. Különösen a következő régióbeli kutatási témákban alakult ki jó együttműködés:

1. A jobbágyság gazdasági helyzete és élete a középkorban a dézsma-jegyzékek alapján.
2. Bányatörténeti kutatások a 19-20. sz.-ban.
3. Az alsófokú oktatás helyzete a reformkorban és a dualizmus korában.
4. Észak-Magyarország a török hódoltságban.

A munkabizottság 1982-ben a török elleni várháborúk köréből, 1983-ban a városi és megyei szabályrendeletek kiadásának egységes szempontjairól, 1984-ben az 1663-84 közötti török-ellenes felszabadító háborúkról rendezett tudományos konferenciákat Egerben, Salgótarjánban ill. Noszvajon.

A Tudományos szocializmus és politikatudomány Munkabizottsága a DAB Politikatudományi Munkabizottságának tapasztalatait figyelembe véve alakította ki munkatervét. Tagjai többségben pártmunkások. Közülük többen rendszeresen részt vesznek politikai döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében. Aktívak megyei és városi pártértekezletek előkészítésében, vitájában. Ugyanakkor rendszeresen részesei országos jelentőségű elméleti és ideológiai tanácskozásoknak. A munkabizottság kutatási területei a következők:

- a politikai stratégia és taktika elméleti kérdései;
- a szocialista hazafiság;
- a szocialista munkásmozgalom;
- a szocialista állam elméleti és gyakorlati kérdései.

A MAB Társadalomtudományi Szakbizottsága önállóan és munkabizottságaival az öt év alatt összesen 29 tudományos ülésnek volt rendezője vagy társrendezője. Ezek a MAB Közleményei 1-6. kötetében évről-évre eseménynaplószerűen felsorolva megtalálhatók. Jellemzésül néhányat felsorolunk:

1980. ápr. 2. A szakbizottság közreműködött az NME Marxizmus-leninizmus Tanszéke "A szocializmus építésének aktuális gazdasági, társadalmi és ideológiai kérdései" tárgyú, Miskolcon rendezett nemzetközi tudományos konferenciának, amelyre hazánk felszabadulásának 35. évfordulója tiszteletére került sor. Az ülést a szakbizottság elnöke vezette le.

1981. nov. 9-11. A Neveléstudományi és közművelődési Munkabizottság társrendezője volt az egri HSM TF-n a "Képmagnó a pedagógusképzésben" témájú konferenciának, amelyet Szücs László, a MAB alelnöke, a HSM TF főigazgatója nyitott meg.

1982. márc. 24. A Nyelvtudományi Munkabizottság közreműködött "A jogi szaknyelv és a hivatalos stílus művelésének néhány kérdése" tárgyú felolvasó ülésnek és anketának a lebonyolítá-

sában Miskolcon, a TIT Kazinczy Ferenc klubjában.

1982. okt. 25. A szakbizottság rendezte meg Salgótarjában, az SKÜ Művelődési Központjában a MAB - már említett - 7. ülését, amelyen Csongrády Béla, a Szociológiai Munkabizottság tagja tartott előadást a "Munkások részvétele a kulturában" címen, amelyet Ürmössy László MAB-tag, Lehóczky Alfréd, a Szociológiai Munkabizottság elnöke és Nagy Andor, a Neveléstudományi és közművelődési Munkabizottság elnöke korreferált.

1983. márc. 3. A Filozófiai Munkabizottság rendezte meg az egri HSM TF-en Ágh Attila "A politikatudomány szerepe Marx Károly munkásságában" c. előadását.

1983. máj. 19. A Néprajzi Munkabizottság közreműködött Parádán az "Eredmények a Mátra-alja néprajzi kutatásában" tárgyú tájkonferenciában.

1984. febr. 24. A Neveléstudományi és közművelődési Munkabizottság író-tanárokkal rendezett beszélgetést Salgótarjában, a TIT-székházban.

1985. dec. 13. A Nyelvtudományi Munkabizottság közreműködött "A nem filológus hallgatók latinnyelv-oktatásának időszerű kérdései" c. tapasztalatcseréjének megrendezésében az NME-n.

Hrabecz József
szakbizottsági titkár

Bandur Károly
szakbizottsági elnök